

Vraag nr. 50
van 7 oktober 1996
van de heer MARC CORDEEL

Bossen Oost-Vlaanderen – Gezondheidstoestand

Niet alleen de luchtvervuiling veroorzaakt door het wegverkeer, maar ook de intensieve veeteelt eist een zware tol van de Vlaamse bossen. De bossen in Vlaanderen zijn doodziek en volgens gegevens van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer zet deze negatieve trend zich nog elk jaar door.

Het bosbeheer in Oost-Vlaanderen ontsnapt niet aan deze negatieve trend. Onder meer het Stropersbos, op het grondgebied van de Wase gemeente Stekene, deelt in de klappen. Wie van Sint-Niklaas naar Hulst rijdt, wordt geconfronteerd met tientallen dode bomen.

Over de mogelijke oorzaken van het zieke bosbestand lopen de meningen sterk uiteen : van verdroging over ammoniak-uitstoot tot de uitstoot door het verkeer.

Graag had ik van de minister vernomen wat de precieze oorzaken zijn en welke maatregelen hij heeft genomen om het tij te keren.

Antwoord

Het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) verrichtte in samenwerking met de afdeling Bos en Groen een onderzoek naar de oorzaken van de boomsterfte in Stekene.

Uit de bodemanalyses bleken geen abnormaliteiten inzake chemische bodemtoestand. De gehalten aan onder meer voedingselementen liggen in dezelfde grootte-orde als op vergelijkbare bodems in het bosbodemmeetnet. Het betreft hier een zure, vrij arme zandbodem.

Aan gevelde dennen werden ernstige wonden op takken en stam en sterke harsuitvloei vastgesteld. Deze wonden bevinden zich op de bovenzijde van de takken en zijn eenzijdig georiënteerd op de stammen. Gelijkaardige wonden werden vastgesteld aan andere boomsoorten, zowel loof- als naaldboomsoorten.

De oorzaak van deze wonden is zonder twijfel een zware hagelstorm die in juni-juli 1991 het gebied teisterde. Navraag bij omwonenden bevestigde de ernst van deze storm en de schade die hieruit voortkwam (beschadigde wagens, rolluiken en landbouwgewassen).

Het afsterven van de dennen in het gebied staat in rechtstreeks verband met deze hagelstorm. De begrenzing van de schadegone valt zo goed als zeker samen met de zone waarin de hagelbui opgetreden is. Enkele kilometer verder naar het westen, is er van afgestorven dennen geen sprake meer.

Het feit dat hoofdzakelijk dennen afgestorven zijn en andere boomsoorten niet, hangt samen met de morfologie en kroonstructuur van de dennen en hun beperkt recuperatievermogen in vergelijking met loofbomen. De hagelstenen veroorzaakten kwetsuren, die ideale ingangspoorten vormen voor schimmels. Een infectie lag, samen met het optreden van zwakteparasieten, mede aan de basis van de sterfte.

Bij de loofboomsoorten zijn de hagelwonden terug te vinden, maar ze zijn duidelijk overgroeid door wondweefsel.

Een volledig vergelijkbaar fenomeen heeft zich voorgedaan in het Klein Schietveld in Brasschaat na een ernstige hagelstorm op 11 juli 1995, met schade, Sphaeropsis-infectie en sterfte bij dennen tot gevolg.

Luchtverontreiniging moet zeker ernstig worden genomen, maar is in Stekene zeker niet de oorzaak van de boomsterfte.